

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

825. An & qualiter possessio inferat præsumptionem anterioris possessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

& pro tali reputatur, citat *c. querelam. de elect. & Imol. in clem. 1. ut lite pendente n. 3. & 10.*

2. Jam verò multòque magis ex longa possessio-
ne beneficii oritur præsumptio tituli. Paris. l. 10. n.
4. & 18. & canonici ingressus. Paris. *ibid.* n. 109. ci-
tans Roman. *cons.* 127. in fine. Et diutius existens in
quasi possessione prælatura præsumitur talis, qua-
lem per id tempus se fecit. Paris. *ibid.* n. 110. citans
Federic. de Senis. *cons.* 103. Decium in rub. de fide in-
strum. n. 17. & c. Sufficitque ad hoc decennium. Pa-
ris. l. 10. q. 4. n. 20. & l. 13. q. 5. n. 111. citans Felin. in c.
illud. de præsumpt. n. 6. Decium *cons.* 85. n. 7. C. Paris.
cons. 25. n. 62. vol. 1. & c. Tondut. in qq. benef. p. 1. c. 85.
n. 1. Ubi certum est, possessionem decennalem ha-
bere vim tituli, nisi de intrusione constet; quia sci-
entia & tolerantia Superiorum habet præsumptio-
nem tituli, nec cogitur quis post tanti temporis
spatium exhibere titulum suum.

3. Quinimo probato ab impetrante contra pos-
sessorum titulo uno invalido, adhuc novus alius &
melior titulus præsumitur in possessore. Tond. *loc.*
c. n. 12. (ubi quòd præsumptio tituli validi non tol-
litur per probationem tituli infecti, cursu longi
temporis stante) Lott. *cit.* q. 46. n. 17. Et hinc, si dic-
tam præsumptionem alleget, eo ipsò eliditur iste
objectus formatus ex defectu tituli proveniente
aliunde, quam ex reservatione apostolica. Lott. *cit.*
n. 17. quia cum detur multiplicatio titularum, ni-
hilque sit, quò minus potuerit eadem possessio eo-
dem tempore apprehendi ex pluribus titulis. Lott.
ibid. n. 22. citans Roman. *cons.* 350. n. 13. Felin. in c. in
nostra. de rescrip. n. 2. & c. nihilque etiam sit, quò mi-
nus causa possessionis potuerit mutari novo aliquò
superveniente titulo, vel saltem accumulati, etiam
absque extrinseca declaratione. Lott. n. 20. ex Cas-
sadi. *decis.* 4. n. 11. de restitut. spol. & Crescent. *decis.* 5. n.
6. *tit. cod.* & Rotam. in *Cesar. August. parochial.* 8. Nov.
1589. Quin & sine dimissione & nova apprehen-
sione possessionis, utpote quæ necessaria non est.
Lott. n. 20. citans Gregor. *decis.* 546. n. 6. Mantic. *de-*
cis. 21. n. 4. Rotam. *decis.* 74. n. 8. p. 2. recent. contra
Socin. Senior. *cons.* 131. l. 1. Hinc inquam sequitur
manifestè, possessionem juriari hac ipsà possibili-
tate concursus tituli melioris. Lott. *cit.* n. 17. Idque
non solum, ubi titulus malus & vitiosus, qui ab im-
petrante producit, præteritur solus, & de per-
ses, quidem possessor replicare potest, se non esse
adeptum possessionem virtute illius tituli, sed vir-
tute alterius. Lott. n. 18. sed etiam, si ab impetrante
titulus vitiosus producit, unà cum actu adepta
possessionis, seu dicatur in virtute talis mali tituli
esse captam possessionem: quia jam hic objectus e-
liditur ex eo, quòd possessio, ut dictum, capi po-
tuerit pluribus titulis simul, & mutari novo aliquò
superveniente titulo, & c. Lott. n. 19. Aymon. *cons.*
171. n. 2. Porro illud hic observandum, quòd ait
Lott. n. 23. citans Alciat. in *l. cum quid. n. 63. ff. si certum*
petatur. & Menoch. *de præsumpt. l. 1. q. 48. n. 27.* nimi-
rum, ut possessor adjuvetur dictà præsumptione ti-
tuli justì & canonici, debere allegare hanc præsum-
ptionem; cum eatenus profit præsumptio etsi non
sit probatio, relevat tamen ab onere probandi.
Lott. n. 25. citans Alciat. *de præsumpt. p. 3. n. 2. Surd. de-*
cis. 231. n. 24. & possessor cogendus non sit ad justi-
ficandum titulum suæ possessionis pro instruenda
intentione sui adversarii, de quo vide plura dicta
superius; ubi, num possessio exigat titulum. Vide
etiam dicenda infra, ubi in specie, qualiter posses-
sio triennalis generet præsumptionem tituli.

Quæstio 824. An, & qualiter possessio inferat
præsumptionem continuationis possessionis?

Respondeo: si is, qui semel possedit, asserat, se
hodie possidere, possessio præsumitur medio
tempore continuata; si verò is istam continuatio-
nem neget, cessat dicta præsumptio. Paris. l. 3. q. 6.
n. 76. citans gl. in l. si possideris. c. de præb. Barth. *ibid.*
n. 6. Butrio. in c. ad sedem. de restit. spol. n. 25. Abb. *ibid.*
n. 25. Solennitas siquidem extrinseca præsumitur,
quando allegatur ab eo, ad cujus favorem præsum-
ptio oritur; secus si ab eo negetur. Paris. n. 77. citans
Salicet. in l. si filius. q. 1. c. de petend. hered. uti id ipsum
pluribus exemplificat n. seq. Porro possessionem
præsumi continuatam vigore potius boni & legiti-
mi tituli, quam concordie, tradit Gonz. gl. 45. §.
3. n. 26. juxta l. 2. c. de acquir. poss. Menoch. *de præsump.*
l. 6. præsumpt. 67. n. 1. Roman. *cons.* 328. n. 5.

Quæstio 825. An, & qualiter possessio inferat
præsumptionem anterioris possessionis?

1. Respondeo primò: juxta dicta aliàs; si eadem
die fiat collatio, uni à Papa, & alteri ab Or-
dinaro, & non constet de anterioritate horæ vel
momenti, intrat textus *c. si à sede. de præb. in 6. di-*
ctens, quòd potior sit conditio possidentis, adeò-
que propter possessionem provisio præsumitur an-
terior. Gonz. *ad reg. 8. in proem. §. 3. n. 51.* citans Masc.
de prob. conclus. 314. n. 4. Rebuff. *de pacif. possess. n. 297.*
2. Respondeo secundò: dum constat de duabus
provisionibus factis duobus eodem die, & insuper
de certa hora unius harum provisionum, de alte-
rius verò provisio captà possessione, hic præferen-
dus est, ita probabilis Gonz. *loc. cit. n. 64.* citans
Tiraq. *de jure primogen. q. 17. opin. 11. n. 3.* Masc. *de*
prob. conclus. 1234. n. 33. Rebuff. *de pacif. poss. n. 299.*
& c. contra Menoch. *de arbit. 62. centur. casu. 42. a. n.*
22. Mandos. *ad reg. 16. q. 19. n. 10.* etsi enim apposi-
tio certæ horæ faciat præsumptionem anterioris
provisionis respectu gratiæ carentis istà horâ (Un-
de etiam, si cum æquali collatione concurrat pro-
batio captarum possessionum eadem die, illa quæ
est cum certa hora, præferenda est ei, quæ caret cer-
tâ horâ. Gonz. *loc. cit. n. 67.*) non tamen concludit
necessariò; cum provisio alia carens horâ potue-
rit esse prior. At verò præsumptio possessionis est
potentior præsumptione horæ, & uti talis appo-
nitur in citato *c. si à sede.* Gonz. n. 65. & 66. addens,
AA. contraria sententia loqui in casu, ubi uterque
provisus cepit possessionem, & unius provisio ex-
primit horam; tunc enim utique hic præferendus
est; quia in hoc concurrunt duo, unde præsumatur
anterioritas.

3. Respondeo tertio: quin & possessio habet di-
ctam prærogativam, ut ratione illius provisio præ-
sumatur anterior, etiam si possessio non sit captà
eadem die facta provisionis. Gonz. n. 69. citans Pu-
teum *decis.* 125. l. 1. Calder. *cons.* 7. *de præb.* Mohed. *de-*
cis. 8. *de præb.* Gambar. *de off. legati. l. 3. n. 666.* & Ro-
tam in *Hispal. benef. 2. Maii 1603.* ratio est, quia *cit. c. si*
à sede. loquitur indistinctè, & aliàs magna esset ejus
restrictio; cum nunquam locum haberet in provi-
sione apostolica beneficii vacantis extra Curiam,
dum impossibile est capi ejus possessionem eadem
die quâ collatum.

4. Respondeo quarto: si ex duobus provisio unius
prius accepit possessionem; sed eam amisit, alter
verò, qui posterius accepit possessionem, eandem
retinet pro tempore, quo controversitur de ante-
riori-

rioritate possessionis, preferendus adhuc est, qui prior acceperat possessionem. Gonz. n. 73. citans Gemin. in cit. c. si à sede, n. 7. Franc. ibid. n. 2. Rebuff. de pacif. poss. n. 7. Gamb. ubi ante. n. 587. ratio est; quia ex quo possessio validat jus illius, qui prius eam adeptus, sequitur necessario extinctio juris alterius capientis posterius possessionem, quod nunquam amplius convalescit. Gonz. n. 74. Item quia sufficit, quod sit qualitas anterioritatis de tempore, quo dispo- sitio sumit effectum, licet postea cesset, ut gl. in c. statutum, de rescript. v. canonicis Gomez. in reg. de annali. q. 50. Mandos. ad eand. reg. q. 54. Gonz. n. 75. De ce- tero possessionem non habere hanc virtutem in sequente possessore. v. g. sunt duo provisus, unus à Papa, alter ab Ordinario sub eadem die, de prioritate non apparet, & neuter possidet; provisus ab Ordinario cedit vel decedit, & alius ejus loco pro- videtur ab Ordinario, qui statim possessionem ca- pit; non huic, sed provisum à Papa esse preferen- dum, tradit Gonz. n. 77. eò quòd sic decisum à Ro- ta, ut per Cassadorum decif. 15. n. 1. de prob.

Questio 826. Qualiter hæc, nimirum quòd datà paritate datarum respectu diei in pro- visionibus, provisus ab Ordinario obtinens possessionem preferendus sit provisus à Papa, subsistant cum clausula apponi solita in gra- tia: quòd provisus subrogetur gratiosè quòd ad possessionem defuncti in ejus lo- cum: dum litera expedita sunt in forma gratiosa; siquidem, ut dictum supra, hæc gra- tiosa subrogatio operatur continuationem possessionis inter defunctum vel cedentem, & provisum Apostolicum, & sic facit, ut sta- tim post obitum vel cessionem translata sit possessio ministerio Papa in ipsum provisum; (nihil enim vetat quò minus possessio per principis fictionem statim acquiratur & transferatur, & sic acquisita sit vera posses- sio, verèque possessionis effectus producat. c. contingit. de dolo & contumacia. & ibi Bald. n. 1. l. certè ff. de precario. Tirag. de morte. p. 5. declaratione i. n. 4. & alii quos citat & sequitur Gonz. ad reg. 8. §. 3. procem. n. 87.) adeo, ut nullum tempus inter- medium, nec dici etiam per momentum eam possessionem vacasse, adeoque continuata, & non de novo acquisita. Gonz. à n. 85. citans Paris. de resign. l. 2. q. 3. n. 70. & 74. Mo- hed. decif. n. 2. ut hinc pend. Rebuff. in pr. p. 3. signaturæ. v. & subrogationis. & Ro- tam in Casar-Aug. parochial. 10. De- cembris 1508. Econtra verò possessio capta à provisus ab Ordinario non est continua, nec eadem, & necessario datur inter illam & possessionem defuncti tempus intermedium, & hinc semper in possessione precedat pro- visus Apostolicus, adeoque pro anteriorita- te provisionis illius semper standum, & pre- ferendus provisus ab Ordinario eo ipso, quòd constet utrumque provisum eodem die.

Respondet ad hanc difficultatem Gonz. loc. cit. à n. 93. quòd Rota solet restringere virtutem

hujus subrogationis quò ad interdictum adipl- scenda duntaxat; hoc est, quòd tali provisus apo- stolico concedatur mandatum de immitendo in possessionem, non autem ei concedatur remedium retinenda, seu manutentio, nec minus recuperanda, prout testatur Gonz. se non vidisse, aut audivisse ab antiquioribus hujus Curia peritis advocatis unquam concedi aut concessum fuisse in Rota. ci- tans pro hoc Mohed. decif. 325. de rescript. spol. ubi in fine, quòd subrogando vigore mandati de subro- gando non possit agere, nisi tantum interdicto adipiscenda, & quòd necessarium sit factum ad ca- piendam possessionem, Et si dicta clausula gratio- sa subrogationis, quæ semper apponitur, operaretur, quò minus provisus Ordinarii concurrens in data cum provisione apostolica ratione possessio- nis capta à provisus ab Ordinario preferenda foret, dispositio c. si à sede, fere abolita esset, saltem quòd provisiones factas à Papa. Ac propterea ait Gonz. n. 99. se, quantumcunque alias ob rationes allatas in quest. inclinaret in contrarium, non fuisse ausum recedere à dicto stylo Rotæ, videlicet quòd dicta subrogatio non obstat dispositioni c. si à sede, præsertim, cum sic novissimè, dum hæc scriberet, resolutum fuerit à Rota contra dictam gratiosam subrogationem in Hispan. benef. 2. maji 1603. Ac deni- que ait, se in hanc rem ponderare, quòd licet in sup- plicatione & in pluribus decisionibus dicatur, quòd fiat subrogatio, etiam ad possessionem, in li- teris tamen, saltem modernis, sic non dicatur; sed quòd subrogetur quò ad jus, & admittatur quò ad possessionem, & sic tolli omnem difficultatem; cum non supplicatio, sed litera sint attendenda, ut dicitur in reg. de non judicando. Porro de effectu an- terioritatis provisionis juxta dictum c. si à sede. Vide plura latissime apud Rebuff. de pacif. possess. sub n. 297. ubi plures affert ejusdem ampliaciones & li- mitationes.

Questio 827. An, & qualiter possessio non tantum generet præsumptionem tituli, sed etiam ipsa det verum titulum?

Respondeo primò, videri probari per textum c. si à sede, quòd sola possessio det titulum in beneficialibus, ut dixit Rota decif. 10. n. 2. de prob. in antiq. Gonz. ad reg. 8. §. 3. proam. n. 54. videri quo- que, pontifice sic itarante, per regulam Cancell. de annali & triennali possessione. ex hac ipsa possessio- ne concedi verum ac legitimum titulum beneficii seu jus ad, & in beneficio, non secus ac possessio bonorum secularium certo tempore continuata il- lum tribuit possessori aliàs titulum nullum legiti- mum habenti, modò sit possessor bonæ fidei: nam, ut rectè Castrop. cr. 13. de benef. d. 2. p. 33. n. 1. citans pro hoc Rebuff. de pacif. poss. n. 28. Nav. cons. 41. l. 3. de prob. Sanch. l. 7. in Decal. c. 29. n. 91. bonâ fide de- ficiente, seu cum mala fide nunquam possessione, et si longissimi temporis jus ullum ad beneficium, aut in illo acquiritur; tum quia possessor malâ fide nullo tempore præscribit. c. possessor. de reg. juris in 6. tum quia vitium intrusionis, & subinde pœnam in- habilitatis incurrit. Castrop. loc. cit. Et sic quòd re- gula saltem de triennali det titulum, tenere videtur expressè glossator Alphon. Soto. ad hanc reg. n. 19. apud Chok (tam etsi n. 18. in sinuasset contrarium) citatque pro hoc c. cura, de jurepatr. junctâ gl. & c. si possessiones. l. 6. q. 3. atque pro hoc, quòd si Papa mandat aliquem non molestari super fructibus & posses-